

Poronhoitoalueiden laidunluokitus

Suomen ympäristökeskus (Syke), Luonnonvarakeskus (Luke)

Päivitetty 2.4.2025 / Syke

Elinympäristön tietopalvelu Liiteri

<https://www.syke.fi/fi/ymparistotieto/kartta-ja-tietopalvelut/elinympariston-tietopalvelu-liiteri>

Alueidenkäytön tietojärjestelmien neuvonta Suomen ympäristökeskuksessa

Sähköposti alu_tuki@syke.fi

Sisältö

Yleistä	3
Viittaus	4
Poronhoidon laidunluokitusten kuvaukset	5
Yleistetty laidunluokitus	5
Tarkka laidunluokitus	7

Yleistä

Laidunluokitus kuvaa erilaisten talvilaidunten sijaintia paliskunnissa ja poronhoitoalueella. Poronhoitoalueen kasvillisuutta ja maanpeitettä kuvataan kaksitasoisella luokittelulla. Yleistetyssä laidunluokituksessa on yhdeksän luokkaa ja tarkassa laidunluokituksessa on 19 luokkaa. Luokituksista löytyy tarkemmat kuvaukset tämän dokumentin kohdasta *”Poronhoidon laidunluokitusten kuvaukset”*.

Paliskuntien laidunkartoitukset antavat tietoa paliskuntien laiduntyypeistä ja niiden sijoittumisesta. Tätä tietoa voidaan hyödyntää paliskunnissa mm. porolaidunten käytön suunnittelussa. Paliskuntien laidunvaroista ja niiden tilan muutoksista tarvitaan tietoa vähintään kymmenen vuoden välein, koska maa- ja metsätalousministeriön on tarkistettava ja asetettava kuhunkin paliskuntaan suurin sallittu eloporomäärä seuraavaksi kymmenvuotiskaudeksi (Poronhoitolaki 21§). Laiduninventoinnin tuloksia hyödynnetään myös ELY-keskuksessa, AVI:ssa, Syke:n ympäristön tilan muutosten seurantatyössä (Syke 2008 ja 2018). Porolaitumista tarvitaan myös tietoa maankäytön suunnittelu- ja ohjaustyössä poronhoitoalueella (mm. ELY-keskus, maakuntien liitot ja kunnat). Laiduninventoinnin aineistoja hyödynnetään monipuolisesti myös poronhoitoon liittyvässä tutkimuksessa. Aineistoja voidaan hyödyntää laajemmin poronhoidossa sekä maankäytön ja metsätalouden suunnittelussa Liiteri-tietopalvelun kautta.

Lisätietoja: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-763-3>

Aineisto on ladattavissa Syken latauspalvelusta:

<https://www.syke.fi/fi/ymparistotieto/ladattavat-paikkatietoaineistot>

Viittaus

Aineistoa tai sen osaa käytettäessä on aineiston tai sen osan yhteyteen liitettävä seuraava lähdemaininta:

Lähde: Luke (osittain Syke, Tukes, MML 1997 – 2016)

Aineisto kuuluu Syken avoimiin aineistoihin (CC BY 4.0).

Poronhoidon laidunluokitusten kuvaukset

Yleistetty laidunluokitus

Kuvaus

Poronhoitoalueen kasvillisuutta ja maanpeitettä kuvataan **yhdeksällä** eri laidunluokalla. Rasterissa jokainen solu (30x30m) saa laidunluokkaa kuvaavan numeerisen arvon. Laidunluokkien ominaisuustiedot löytyvät taulusta *"Yleistetty laidunluokitus, ominaisuustiedot"*.

Aineisto on rasterimuotoisena (GeoTiff).

Yleistetty laidunluokitus, ominaisuustiedot

Arvo	Luokka	Luokka englanniksi	Luokan kuvaus
1	Jäkälälaidun	Lichen pasture	Kaikki kuivat ja karut kangasmaat sekä kuivat tunturikankaat
2	Varpu-, lehti- ja ruoholaidun	Dwarf shrub and grass pasture	Kaikki tuoreet ja kuivahkot kangasmaat sekä varpu- ja heinävaltainen tunturikankaat
3	Luppolaidun	Arboreal lichen pasture	Kaikki varttuneet ja vanhat kangasmetsät (ikä > 80 vuotta) kaikissa kasvupaikkatyyppissä. Huom! Laidunten pääluokkia esittävillä laidunkartoilla luppolaitumina näkyvät kuitenkin vain tuoreiden ja kuivahkojen kankaiden varttuneet ja vanhat metsät, koska kuivien ja karujen kankaiden varttuneet ja vanhat metsät on esitetty kartoilla ensi sijassa jäkälälaitumina.
4	Rakka, mineraalimaapaljastuma	Arable land, sand and gravel	Kivikkoiset ja louhikkoiset alueet, hiekka- tai mineraalimaapaljastumat
5	Rakennettu maa	Infrastructure area	Taajamat, teollisuusalueet ja muut rakennetut alueet
6	Vesistö	Water system	Joet ja järvet
7	Maatalousmaa	Agricultural area	Pellot ja muut viljelysmaat
8	Suo	Mires and bogs	Avosuot, puustoiset suot ja ojitetut suoalueet
9	Louhikkoinen tunturipalj akka	Bare fjeld / mountain	Avoimet, kiviset tai louhikkoiset tunturipalj akka-alueet, jossa tunturikasvillisuuden ohella mineraalimaan osuus on suuri.

Tarkka laidunluokitus

Kuvaus

Poronhoitoalueen kasvillisuutta ja maanpeitettä kuvataan **yhdeksällätoista** eri laidunluokalla. Rasterissa jokainen solu (30x30m) saa laidunluokkaa kuvaavan numeerisen arvon. Laidunluokkien ominaisuustiedot löytyvät taulusta ”*Tarkka laidunluokitus, ominaisuustiedot*”.

Aineisto on rasterimuotoisena (GeoTiff).

Tarkka laidunluokitus, ominaisuustiedot

Arvo	Luokka	Luokka englanniksi	Luokan kuvaus
1	Karu/kuiva hakkuualue/taimikko	Nutrient-poor/dry felled/sapling stand pine area	Kuivilla ja karuilla kankailla sijaitsevat mäntyvaltaiset hakkuualueet ja taimikot, joiden ikä vaihtelee yleensä välillä 0-30 vuotta.
2	Karu/kuiva nuori mäntymetsä	Nutrient-poor/dry young pine forest	Kuivilla ja karuilla kankailla sijaitsevat nuoret mäntymetsät, joiden ikä vaihtelee yleensä välillä 30-80 vuotta.
3	Karu/kuiva varttunut ja vanha metsä	Nutrient-poor/dry old growth and mature pine forest	Kuivilla ja karuilla kankailla sijaitsevat varttuneet ja vanhat mäntymetsät, joiden ikä yli 80 vuotta, usein yli 140 vuotta.
4	Karu/kuiva tunturikoivikko	Nutrient-poor/dry mountain birch	Tunturialueille sijoittuvat kuivien ja karujen kangasmaiden metsät, joissa tunturikoivu on valtalajina.
5	Kuivahko/tuore hakkuualue/taimikko	Mesic/submesic felled/sapling stand area (pine or spruce)	Tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla sijaitsevat mänty- ja kuusivaltaiset hakkuualueet ja taimikot, joiden ikä vaihtelee yleensä välillä 0-30 vuotta.
6	Kuivahko/tuore nuori kuusi-/mäntymetsä	Mesic/submesic young forest (pine or spruce)	Tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla sijaitsevat mänty- ja kuusivaltaiset nuoret metsät, joiden ikä vaihtelee yleensä välillä 30-80 vuotta.
7	Kuivahko/tuore varttunut ja vanha kuusi-/mäntymetsä	Mesic/submesic old growth and mature forest (pine or spruce)	Tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla sijaitsevat mänty- ja kuusivaltaiset varttuneet ja vanhat metsät, joiden ikä yli 80 vuotta, usein yli 140 vuotta.
8	Kuivahko/tuore tunturikoivikko	Mesic/submesic mountain birch	Tunturialueille sijoittuvat tuoreiden ja kuivahkojen kangasmaiden metsät, joissa tunturikoivu on valtalajina.
9	Lehtimetsä	Deciduous forest	Tunturialueiden ulkopuolelle sijoittuvat tuoreiden ja kuivahkojen kangasmaiden metsät ja vesaikot, joissa koivu tai muut lehtipuut ovat valtalajina.

10	Rakka, mineraalimaapaljastuma	Gravel, barren mineral soil	Kivikkoiset ja louhikkoiset alueet, hiekka- tai mineraalimaapaljastumat
11	Rakennettu maa	Infrastructure area	Taajamat, teollisuusalueet ja muut rakennetut alueet
12	Vesistö	Water system	Joet ja järvet
13	Maatalousmaa	Agricultural area	Pellot ja muut viljelysmaat
14	Avosuo	Open mire and bog	Puuton avosuo
15	Puustoinen suo	Forested peatland and mire	Puustoiset rämeet tai harvapuustoiset korvet
16	Ojitettu suo	Drained peatland and mire	Metsätalouden tai turvetuotannon vuoksi ojitetut suot.
17	Jäkäläinen tunturikangas	Lichen (dominated) fjeld / mountain heath	Avoimet kuivat tai karut tunturikankaat, jossa jäkälät ja varvut ovat valtalajeina.
18	Varpuinen tunturikangas	Dwarf shrub (dominated) fjeld / mountain heath	Avoimet tuoreet tai kuivahkot tunturikankaat, joissa sarat, heinät ja varvut ovat valtalajeina.
19	Louhikkoinen tunturipaljakka	Stony fell top area	Avoimet, kiviset tai louhikkoiset tunturipaljakka-alueet, jossa tunturikasvillisuuden ohella mineraalimaan osuus on suuri.